

החברותא

החברותא בטאנן פנימי לתברים גליון מס 238 בס"ד ערש"ק פ' וירא י"ג חשוון תשס"ה

פנינים יקרים

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האהל כחם היום (י"ח א) הגם שהגיע אברהם למדריגה עליונה וזכה לגילוי השכינה אעפ"כ החזיק עצמו כעני בפתח, ונדרמה לו שהוא עורנו יושב פתח האהל ולא זכה להכנס פנימה.

וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וכו' (י"ח ב) הקב"ה הזמין לאברהם אבינו ע"ה מצות הכנסת אורחים לומר לך שבשעה שאדם מגיע למצות הכנסת אורחים אל יפסור את עצמו לומר עסוק אני במצווה אחרת והעוסק במצוה פסור מן המצוה. - מעשה אבות סימן לבנים. (קהלת יצחק)

יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם וכו' (י"ח ד) פרש"י כסבור שהם ערביים שמשותחים לאבק רגליהם והקפיד שלא להכניס ע"ז לביתו. הערביים לא האמינו בהשגחה האלקית וסברו שהעיקר הוא כחי ועוצם ידי, וזה הפירוש שהיו משותחים לאבק רגליהם כלומר שבטחו בכח רגליהם לכן הקפיד אברהם שתחילה ירחצו את אבק רגליהם כדי שידעו שאין בכוחו של אדם כלום. (לפי נחלת חמשה)

ואקחה פת לחם (י"ח ה) לכאורה צריך לומר ואתנה פת לחם, אלא יותר ממה שבעל הבית נותן לאורח האורח נותן לבעל הבית...

כי על כן עברתם על עברכם (י"ח ה) לכאורה אין בזה משום דרך ארץ כשבעה"ב אומר לאורח הרי באת על מנת להתארח ולסעוד על שלחניו ויתבאר על פי הידוע כי כל המלאכים מקבלים שפע מתוך מצות ישראל והקב"ה הוציא חמה מנרתיקה ולא היה יכול אברהם לקיים מצות ה' של הכנסת אורחים ועי"ז נמנע השפע מן המלאכים העליונים, וזה שאמר כי על כן עברתם על עברכם כדי שאקיים מצות הכנסת אורחים להשפיע בה עליכם.

(לקסי רבי משה יעקב)

ויקומו משם האנשים וישקיפו על פני סדום וכו' (י"ח ט"ז) פרש"י כל השקפה לרעה חוץ מן השקיפה ממעון קרשך שגדול כח מתנות עניים שהופך מדת רוגז לרחמים, בכל דבר לכשתעמיק ותחדור לתוכו תוכל למצוא בה פגם שמה נעשתה המצוה בפניות שונות ובכוונות זרות. אבל מצות צדקה אפילו נעשית ע"י פניה מ"מ טובה היא שבפועל השיג את הממרה להחיות את העני.

כי ידעתיו למען אשר יצוה - ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט וכו' (י"ח י"ט) צדקה להטיב לזולת ומשפט לא לעשות עוול לזולת יתכן שיעשו צדקה עם מקצת בני אדם ובה בשעה חומסים ועושקים את האחרים.

(רבי יצחק שמואל)

אדרה נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי וכו' (י"ח כ"א) כשיש צורך לעבור ממדת הרחמים למדת הדין זוהי ידידה וכן מצינו במיכה (א ג) כי הנה ה' יצא ממקומו וירד ודרך על כמתי ארץ. פרש"י וירד מכסא רחמים לכסא דין.

ואברהם עורנו עומד לפני ה' (י"ח כ"ב) אין הקב"ה חפץ להעניש כל בריה בזמן שהבריות חוטאות ומכעיסות לפניו מה הקב"ה עושה? חוזר ומבקש עליהם סניגור שילמד עליהם זכות כן כשחטאו אנשי סדום גילה הקב"ה לאברהם כדי שילמד עליהם זכות...

אולי יש חמשים צדיקים בתוך העיר האף תספה ולא תשא למקום למען חמישים הצדיקים אשר בקרבה (י"ח כ"ד) אברהם בקש שהשי"ת ישא למקום גם כשיש חמשים צדיקים בתוך העיר דהיינו שנחשבים צדיקים ביחס לאנשי העיר ולא תשא למקום למען חמשים הצדיקים אשר בקרבה דהיינו ביחס לעירם...

והיה כצדיק כרשע (י"ח כ"ה) את זה לעומת זה עשה אלקים כשיש צדיק גדול יש כנגדו רשע גדול כדי שיהיה לאדם בחירה וזהו כצדיק כרשע.

ויצא יצחק לשוח בשדה (כ"ה כ"ז) שיחו היינו שידבר בלא דעת וישפוך ולא כמתון ולא בסדר רק מתוך שברות לבו שופך נפשו לה' ודברים בלתי מסודרים ושלא בדעת וזו מקובלת. (צדקת הצדיק)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

238

שיחת הרא"ש זיע"א ע"ק בראשית תל"ה - האשכ - נכתב ע"י ה"א.

יהי - ויהי (המשך)

הלמוד שלו והמעשים הטובים שעושה. איך רוצים שע"י הלימוד ועשיית הטוב יבא השלמות אם העולם מצפה שבעד הלמוד שלומד ובעד העשה טוב שעושה יש לו גן עדן זאת אומרת שהוא לא עובד על בחינת שפלות - מבשרי אחזה אלק, והכוונה שלא נלמד בשביל שיתנו לי גן עדן אלא כדי שנראה את המציאות שלמות הוי' שזה נותן לי שלמות התורה אבל אם אני לומד בכדי לקבל שכר, זאת אומרת שהלמוד הוא בשביל משהו הרי שאין בטול ואין לבי חלל בקרבי ואיך הוא יכול לקבל שכר? השכר האמיתי הוא שחי עם המציאות של "לבי חלל בקרבי" ואז חי עם המציאות כגמול עלי אמו שהתורה שלו ולית לי מגרמי כלום ואז שכינה מדברת מתוך גרונו שהקב"ה לומד, יתבונן האדם ויראה איה כל הכוחות שהוא מוציא בתורה הלא לפי הבטול שלו שאין מתום בבשרי מפני זעמך לא מגיע לו כזה הסבר ברור בהבנת התורה. וממילא מבשרי שמכוחי אין לי את זה. אחזה אלק שזה מציאות אלקי שנתן לו כל זה. וזה הגן עדן ששכינה מדברת מתוך גרונו, שזהו מציאות שלמות הוי' שהמציאות דקדושה הוא בזה שאני על ידי הבחירה שלי שיכול לומר למדתי ומגיע לי גן עדן, ובכל זאת אומר שכל הלמוד הוא כדי שאראה את מציאותי שאין מתום בבשרי מפני זעמך ואיך מגיעים לכזה תורה.

כשמגיעים לשלמות כזה יש שליטה על הבעל דבר וממילא יש עלי הקדושה בחינת מלאך בשלמות דהיינו שלקדושה יש שליטה על האדם בשלמות ומי יאמר לך מה תפעל מה אני בורא אף אתה בורא, זאת אומרת שהקדושה נהית בריאה עבור האדם שהגיע לתכלית אין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי, ואז הקב"ה נהייה בריאה לקדושה של גוף, כלומר שהגוף נהיה שליט בעליונים ובתחתונים, שהגוף גוזר שיעשו כציווי כדבר חז"ל (שבת נט) צדיק גוזר והקב"ה מקיים. הכח של

מה שהמלאכים אומרים מָה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו (תהלים ח) נהיה אצל האדם בבחינת ונחנו מָה (שמות ט"ו). כי ה"מָה אנוש" שהמלאכים אומרים זה בלי בחירה, וזה נהיה בחינת "ונחנו מָה" ע"י הבחירה של האדם, זאת אומרת שהאדם מכניע את כל העולם תחתיו, מתי הוא יכול להכניע את כל העולם? כשהוא מגיע לבחינת כלל ישראל, ומה הוא הכלל? אחדות...

כתוב (שמות י"ב ב) החדש הזה לכם ראש חדשים, הצווי ניתן לכלל ישראל כמש"כ לכם. ההוראה היתה כללית להכין אותם לצאת מארץ מצרים ולפרסם את השי"ת שהעולם שלו. הקב"ה הוציא את בני ישראל מארץ מצרים לתת להם את התורה ולתת להם את ארץ ישראל כדי לקיים את מצוות התלויות בארץ שזה תכלית הבריאה. קדושת ארץ ישראל ניתנה לכלל ישראל, זאת אומרת שכל יהודי ויהודי יקיים את המצוות בשלמות ומה הוא השלמות? שכולנו נהיה אחד, ואיך נהיה כולנו אחד? בזה שנגיע לבחינה שדוד המלך אמר אין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמותי מפני חטאתי (תהלים ל"ח) ואז נהיה שלמות הקדושה שהוא כלל ישראל. (אמר המעתיק: אולי כוונת הרא"ש זיע"א על שמיטה ויובל שחיובן מן התורה רק בזמן שכל יושביה עליה שנאמר וקראתם דרור בארץ לכל יושביה - (עיין ערכין דף לב ע"ב)).

כאשר נעשה את המצוות בשביל כלל ישראל אז נהיה הצדיק בשלמות והוא נהיה שליט בעליונים ובתחתונים כמו שמציאות הקדושה שליט בעליונים ובתחתונים, אותה בחינת גוף - אין מתום בבשרי ובלי זה אין אנחנו יכולים להגיע לבחינת יחוד שם י-ה ב-ה כי בלי זה נמצא עמלק ולא שלמות.

מדוע העולם נראה כך? בגלל שהעולם לומד, העולם עושה טוב, ומצפים שהשלמות יבא בזכות

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודש

238

הצדיק אינו בזה שהוא היה שליט בכח הבחירה שלו כי אז אינו שליט בעליונים ובתחתונים, אלא שהצדיק מגיע על ידי הבחירה שלו לאין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי אלא שהקדושה שולטת עליו בלי בחירה ובכח שליטת הקדושה על הגוף בלי שתוף הבחירה של האדם (דהלא הוא נמצא במציאות של אין מתום בבשרי וכו' חטאתי נגדי תמיד) נעשה הגוף בחינת שלמות משיח.

הרבש"ע ממתין אלפי שנים ועדיין לא נושענו כי אנחנו עדיין לא נכנעים עדיין אין אנו בבחינת: החדש הזה "לכם", להיות נכללים בכלל של ישראל ולכך לא נושענו. האמת היא שסוף כל סוף השי"ת ירחם עלינו ויושיע אותנו וזה שמחכה כי הוא רוצה שזה לא יהיה נהמא דכסופא הוא רוצה שבניו יהו המנצחים שינצחו אותו. זאת אומרת שכל הרשעה כולה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ הוא רוצה שבכזה בחינה יהיה עזות דקדושה חוצפה כלפי שמיא שזה התענוג הכי גדול של הקב"ה שחומר הגוף אומר לרבש"ע דעות ואז הקב"ה מפחד כמו האדם. וכמו שהאדם צריך את השי"ת כך הרבש"ע צריך את האדם ובלעדו אין לו כלום כי הוא יתברך נמצא לבד וכמו שהבן בלי האמא והאמא בלי הבן זה כלום, הבעל הבית בלי הבהמה הבהמה בלי הבעל הבית זה כלום. אותו הדבר הרבש"ע בלי הבן אדם והבן אדם בלי הרבש"ע זה כלום, רק מה הנ"מ בין הרבש"ע לאדם? כשהאדם עובד כל פעולותיו בעולם הגבול צריך להיות התכלית שיגיע לבחינת ביטול המציאות שהמציאות שלו מנהג אותו אמנם הכוחות שלהם קיימים, כמו הבהמה שיש לה הכוחות לחרוש ולבעל הבית אין הכח לחרוש, וכן להיפך לבהמה לא יהיה אפשרות להיות קיים בלי הבעל הבית שיתן לו מזון נמצא שהצורך של בעל הבית לבהמה והצורך של הבהמה לבעל הבית הוא בגלל שאחד אינו יכול בלתי, אבל הרבש"ע ובני אדם אפילו אם אומרים

שהרבש"ע צריך לאדם אבל אינו דומה לצורך של בהמה לבעל הבית או של הבן לאמא כי הרבש"ע הוא מציאות סיבת כל הסיבות והוא תובע מבני האדם שיתבטל לגמרי כלפי הרבש"ע בבחינת: לא כן משה עבדי בכל ביתי נאמן הוא (במדבר יב) וכן באמרו (שמות טז) ונחנו מה, הגדלות של משה רבינו ע"ה היה אחרת מהגדלות של אברהם אבינו ע"ה כי אברהם אבינו אמר ואנכי עפר ואפר (בראשית יח) ומשה רבינו ע"ה אמר ונחנו מה, הלשון "מה" הוא בחינת מלאך כמו המלאכים שאמרו מה אנוש כי תזכרנו, המלאכים אומרים מה ומשה רבנו אומר מה, רק המלאכים אומרים מה בלי בחירה ומשה אומר מה בבחירה ומה היתה הבחירה? ונחנו מה! ממש רבנו אנו למדין שהאדם צריך להגיע למדרגה זו שהוא בטול במציאות וממילא הכוחות שלו נובעים ממציאות הוי' מציאות הקדושה. וזה הנ"מ בין האדם לרבש"ע שניהם אחד רק הקב"ה בחינת אש והאדם בחינת גוף ומי הוא הגוף? רבש"ע!

למלאך אין בחירה, לאדם יש בחירה, ולרבש"ע יש גם בחירה הבחירה של האדם לעמוד בפני הרבש"ע כמו הבהמה שעומדת בפני הבעל הבית, והבחירה של הרבש"ע מול האדם שורה בתוך האדם כך שהקב"ה אומר לאדם אני לא אתעייף ואשלח לך כל מיני סיבות עד שתגיע לבחינה שאין מתום בבשרי מפני זעמך, הסיבות הם הסבל שהאדם סובל, עוד אומר הקב"ה לאדם שלחתי לך נשמה והיתה מוכנה להתקרב אלי ביסורי בושא הכי גדולים של העולם בכדי להגיע לאין מתום בבשרי מפני זעמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי, וחטאתי נגדי תמיד (תהלים לח) ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם (שם כב), ואם היתה מתקרבת אלי היתה מגיע לשלמות שנהיה בחינת כתר מלכות דקדושה כמו דוד מלך ישראל חי וקיים, הקב"ה אומר אני תובע מכל אחד לפי דרגתו הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, ולכן האדם והקדושה הם אחד

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

238

מלאך) אז נעשה הגוף בחינת שלמות-משיח.

כל אחד צריך לשני אין מלך בלא עם...

הרבש"ע הוא קדמון ראשון לכל דבר והוא תובע מאתנו שאנחנו נגיע לבחינה בלי ראשית בלי תכלית, זאת אומרת שנגיע לכזה "אין" שאין לנו שום אחיזה, וזה שאני מוציא מכח אל הפועל מבשרי אחזה אלק כלומר שהוא העושה והאדם נהיה לאין ממש, תכלית הבחירה לחיות בפחד בכל נשימה שלא נאבד את הבחירה, ובחרת בחיים, חי חי יודוך.

באיוזה אופן הקב"ה תובע מאתנו: "קינדערלאך נעמט נישט צו פון מיר גארנישט". (ילדים חביבים אל תקחו ממני כלום) אני נתתי לכם כל כך הרבה לא בגלל שאני שונא אתכם אלא בגלל שאני אוהב אתכם כרחם אב על בנים, אני תובע ממכם כזה בחינה שאני נמצא ונחנו מה, מה אמרת? מה אנוש כי תזכרנו ע"י מי אמרתים ע"י המלאכים והמלאכים קדושה, אני רציתי שתגיעו לבחינת ונחנו מה, ובבחינת לא כן משה עבדי כי לכל אחד יש בדומה למשה אפילו כגודל של גרעין אבל הגרעין צריך להיות שלם כמו משה רבנו שהגיע לשלמות.

אם האדם זוכה להגיע לכזה בחינה שהוא אותו אין כמו הקדושה - חכמה מאין תמצא - אז הוא נהיה מציאות ונחנו מה, כי תלינו עלינו כלומר מכריחים אותו יתברך שבכזה בחינת "מה" שיגאל את עצמו כביכול, ואז האדם נהיה כעין בחינת הוי' בשלמות חוצפא כלפי שמיא ונהיה בחינת משיח, וזוכה להגיע לבחינת כלל שהפרט בלי בראשית לא יוכל להיות החודש הזה לכם שהראה שהכל שלו כשתקיים מצוות הכלל שכל פרט יהיה כלל ויהיה אחדות השלמות זאת אומר שיהי' בעל כרחך אתה נמצא, ואז יהיה שלמות יחוד י-ה ב ו-ה ונגאל במהרה בימינו אמן.

כשהאדם מגיע לתכלית זה נעשה "אין" כמו שהקדושה אין, הכוחות הגופניים כלו מאליו, המציאות הגופני בטלה מעצמה, וכל הרשעה כולה כעשן תכלה. ואז הוא מוצא את השי"ת, וזאת לידיעה שהגוף אף פעם לא יראה את הרבש"ע כאשר הוא גוף כי לא יראני האדם וחי אבל אם הגוף יעבוד על עצמו כל כך שיהיה בחינת הוי' זאת אומרת שכוחות הוי' יהיה בכל הגוף בלי בחירה (כמו לפני הבריאה שהיה בחינת

שהשמחה במעונם

הר"ר יעקב עמית ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יעקב קרליץ ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר יהושע קרליץ ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משה הופמן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר משה חופיק ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר שמואל שכטר ומשפ' לנישואי הבת
הר"ר גדליה סגל ומשפ' לאירוס' הנכד
הר"ר בנימין זאב סגל ומשפ' לאירוס' הבן
הבה"ח משה סגל לאירוס'ו

י"ל ע"י
משרכת החברותא
ח' שני' 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 :פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל ז"ע

לע"נ האשה הצדקנית מרת צביה ב"ר אברהם ע"ה נפ' כ' חשון תשנ"ג ת.נ.צ.ב.ה.